

KEMENESVIDÉK

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

„(KISCZELL és VIDÉKE)“

Negyedéves 2 kor. —
Egyre szám ára — 30

Felolvas szerkesztő:
Huss Gyula

Csellőmölk, D 6 m 8 l k i utca, Gombás-ház — Ide írt
sendők a Lap személt és anyagi részét illető mindennemű
küldemények.

Emlékező Széchenyiről.

Mostanában ünnepelte az ország Széchenyi Istvan gróf halálának ötvenéves évét.

Amikor eméink megtelik a legnagyobb magyar emlékezetével arra kell gondolnunk, hogy milyen siralmas a nemzet sorsa most, mert hasonló férfunk nincs. Ha lenne csak olyan, aki a nyomdokába tudna lépni, ezekben, önzetlenségben és korszellem megértésében, boldogulna Magyarország. De nincs. Ez Széchenyi Istvan volt. Mas nem volt, nincs es mi lesz szegény Magyarországgal ha nem is lesz?

Ez a pótolhatatlan ember is kétségbeesett a maga és hazája sorsa felett, borult elmével öngyilkos lett. Ötven éve ennek, Magyar zseni volt ő is, bár mágnási ágyból született s diadalmas életutjára virágot hintettek ősi név, vagyon és dicsőség. Ő is meghasonlott lelkében, ő is megérte élete művének összeomlását, ő is meddőnek látta a küzdelmet nemzetéért. A legnagyobb volt köztünk, mégis elérte őt is a névtelenül nyomorgó magyar zsenik katasztrófája: a beismerés, hogy hiába élt, Huszonöt évvel a halála előtt, amikor erejének, kegyének teljében volt, már megmegróhanták lelkét

a kétségbeesés hangulatai s beleírta a naplójába, hogy hasztalan minden, a magyar nemzet elmaradottsága, esőkönyös sorsa, a nemzet elmaradottsága, a nemzet elmaradottsága, a nemzet elmaradottsága.

Segítsenek rajta. Száz és száz ilyen kifakadás olvasható a naplóban. Százszor és százszor tért vissza a rugékonysága és kedve legyőzte csüggedését és dolgozott tovább a nemzetért, amely mindenható magának ellensége volt.

De ha még ma is élne gróf Széchenyi István, vigasztalást ma sem hozna borongó lelkének. Egyetlenegy műve van Széchenyinek, amely ma is becsülettel tölti be eredeti hivatását: a Lánchíd. Ez is roskadozik. De mivé fajultak többi alkotásai? A Nemzeti Kassza, melyet a magyar társasélet fejlesztésére, a születés és a rang emberének kultiválására, a vezető osztály növésére alapított, ma az osztálygőg fellegvára, amelyben a reakciók, a kasztszellem és népgyűlölet húzódnak meg a lóversenyből nem a lótenyésztés faktora, hanem a játékművel legelső rangubb terjesztője lett. De meg kell hagyni, hogy ez demokrácia irányban fejlődött. A legszegényebb népet a legalapabbban fosztja ki. A magyar tudományos Akadémia az önzésnek, sógorkomasságának Eldorádója lett. Az irodalomnak nem első, hanem utolsó fóruma és a tu-

domány széllámossal dominálnak benne. Az ut, melyet a Vaskapu szirtje között épített, még meg van, de a Vaskapu Tiszát is, de rosszul s eliszaposodó medre végzetes veszedelmekkel fenyegeti az alföldet.

Hogy szaporodtunk azóta, haladtunk, gyarapodtunk, az nem az a közéletben szereplő férfiak műve, de az évek számával együtt járó fejlődés, mely Perzsiát is a kultúra és nemzetgazdaság valamely fokára emelte. Ezt a fejlődést török — tatár sem akadályozhatta volna meg.

... A leguagyobb magyar hirdető, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz De hirt-e vajjon? Aki tanulmány tárgyává teszi életét, meg ádár harcban múlt el a maradiság és kulturátlanság ellen és sikerre mégsem vezetett, de öngyilkosságra, — aki olvassa naplóját, telve kétségbeesett panaszokkal nemzete hibái felett, telve a reménytelenség, az apathia és csüggedés felkiáltásaival, az gondolkodóba eshetik a felett, vajjon felső meggyőződése volt-e, az, hogy Magyarország lesz, vagy csak hatni akart-e vele keményfejű népére?

Ne tőprengjünk, eldönteni ugy eem tudjuk mi állt az ötvenes esztendő előtt el

TÁRCA

Az anya.

Írta: Dr. CSILLAG GYULA.

„Kisvárosi útra kel egy roskatag, sok évi becsületés nehés munkában megrokkant, megöszült ráncosképi nyájas öreg ur, Jármó doctor, 20 szegénykősség körörsosa. Megy, men degél naphozsát, reggeltől késő estig és ha kell még éjjel is. Rója az utcákat faluvégtől faluvégtig, rászós kocaikon, szőkös utakon dőcög községre községre. Régen járja, sok évüzedé már,

a kalvaria görngyős, meredek nehás farsasztó utját.
Kinos gyötrelmet, sajtó szenvedést, fájdalom betegségen nyűszögő kétségbeesett emberek lát egész nap mindenféle hoseszu vándorútnán. Agyanaz a szomorú, lehangelő kép háztól-háza táru szeme ele, melyek vajmi gyakran könnyeket is csalnak szemébe, ugyanasok a szenvedő, beteg, rimánkódó alakok indítják meg jósvét mindenütt, amerre csak jár, ahol megforgul. Mindenütt, ahol neki dolga akad, a tehetet-

len gyarlóság, a rut nyavalya, az éhes nyomorúság, a nyomorúság, az istenadta szegénység legtarkább rémítő kepe váltakozva.

Egy-egy stacionál megnyugszik csak azért, hogy utra munkához lásson, a munkából a munkához új erőt merítsen. Összesorral ilyenkor fájó szíve. Ugyanas a kép ismét, ugyanasok az alakok. Kin és szenvedés, betegség és szegénység bűnös szövetségben egymással Kinek ne indulna meg a szíve ezek láttára? Innen pedig aztán végezve dolgoz, tovább áll. És ballag lehorogszott fővel, mely gondolatokba merülve, falujában gyalogosan. Alig ért haza, már kocsiira kell ülnie, sietve viszik rászós utakon valamelyik távol-eső községbe. S ő megy szívesen. Gyógyít minden stacion és vigasztal jó szívével. De ha szárynai volnának is, bárha reptől is tudna, mint a a főtreg, vele maradna mégis hűséges társa, elváhatlan örök kísérője: a terhes gond, az idegeket tépő kinos aggodás.

Megjelénése igénytelen. Saruju tela porral, sárral. Kalapja gyűrött, átöltökött, ruhája pecsétés, fakószínű, kabátja elnyűtt s szinte fehérlik a beteggyűrűl ráragadt pehelytől. Hej! nagy urihás az már az ő praxisában a hol kefe is akad. Tüszes öregünk nem szokott a fényes, ragyogzó tükör előtt bámészködni. Nem udvarolt, nem szívezett ő se „magának, de másnyilván hi-

emberi lénynek soha sem. Az ő igaz, mondó tükre, jószágos szívében van: tüszű, becsület, önzetlen lelkiismerete, de nem kacár. Kébe es ő minte tükörbe tekint ő minden este sötétben, mikor kialudt szobájában a gyertya, mielőtt álomba merül.

Az éjjel neki nem pihenés, szivarjék, kőtögtetik és reggel idejében már utnak indul, szomorú utra fel a kalvaria felé.

— Adjon isten jó napot doktor ur — köszönti alázattal egy öreges anyóka Jármó doktort.
— Fogadj isten — motyogta révetegen az orvos és egy szegényes rosoga, dülledző viskó előtt megáll. Faláról az idő vasfogja lemossa a mezset. Kopott nádfüdelén bizony jó mély árkot vajt már az eső, melyen a víz sugarakban csugrog be a padlásra s onnan, hol már mély gürüt vájhatott, csepekenben szokott bezzivárogni a szoba mennyezeten.

Farkcsóvalva, caendesen vakkantva egyet, kettőt, üdvözli a doktort a ház hűséges öre egy kócos, görbes eb. Csőlömp verdesi a lábát, lánc a nyakában, halásan ugrándoz, szimatol, nyalja a borzas szőrtét simogató kezét. Jól ismerik egymást. Rég ideje már annak, hogy először találkoztak, hogy ismeretséget kötötek. Miután a maga módja szerint udvariassan eleget tett az ifogadó kapunál kötelességének, esaholva előre

Legelegánsabb cipők raktára:

Ozv. KRAUSZ IGNACZNEVAL

Itt a nagy tény, Magyarország még van. Régi bunei és hibái mellett régi energiái is élnek ebben a nemzetben, a mely vallja, hiszi, akarja, hogy Magyarország lesz! Egy új Széchenyi István kell neki, aki vezesse, akiben bizonni tudjon. Egy vezér, akit nem téveszt meg az uralkodói kegy, sem népszerűség, akiben megvan az elhatározás, hogy szakít a multtal és új utakra vezeti a népet a joggalanság és a tudatlanság és a szegénység országából. Egy új Széchenyi István. Hol van? nincs, nem látjuk.

Ma, amikor emlékszünk, nem az fáj a legjobban, hogy a régi már nincs, hanem az, hogy az új még nem jött el. Ha nem hinnénk, hogy jönni fog, mert jönni kell, lemondanánk a jövőről.

A jótékonyosság nálunk.

Magyarországon is van annyi jótékonyegyesület, mint más kultúrállamban. Mégis megdöbbentően lehet konstata-

lálni, hogy jótékonyági egyesületeink vajmi kevés eredményt tudnak felmutatni a jótékonyosság terén. Azt sem lehet mondani, hogy tehetősebbjeink nem adakoznak. Sok-sok millió folyik be a jótékonyági egyesületek pénztárába és mégis irtoztató a nyomor az országban, ezek az adományok nem futnak rendeltetésük helyére, a szegényekhez, a nyomorgókhoz, az igazán arra szorultakhoz.

Nem akarunk meggyanúsítani egyetlen jótékonyági intézményt sem. Annál kevésbé tessük azt, mert van az országban néhány jótékonyági egyesület, amely igazán hivatásának él, amely az adományokat okosan és celszerűen tudja elhelyezni a szegények között. Ezeknek az intézményeknek a nevét áldják és imáikba foglalják a szegény emberek.

Vanak azonban — igen szép számmal — üzleti spekuláción alapított jótékonyági egyesületek is. Hiszen juttatnak ezek is alamizsna filléreket nagy gögösen néhány szegény embernek, de — magyarázva — tejfölt ők szedik le. Az igazgató, a titkár, az igazgató, a felügyelő, a könyvelő, a levelező, a sajtóember, stb-iek horribilis fizetéseket húznak és automobilon járnak

Nem akarunk senkit sem meggyanúsítani. De ahogy nálunk Magyarországon a jótékonyosság gyakorlása folyik, az így alább is meglepő és egyuttal kételkedéscsökkentő.

A Gyermekevédő Liga mint minden évben, az idén is megfogja tartani az ugynevezett gyermeknapot. Eddig ezek a gyermeknapok remekül jövedelmeztek a Ligának. Adakozott mindenki, szegény és gazdag egyaránt, mert hiszen arról volt szó, hogy minden fillér egy elhagyott gyermeket támogat, akit a Liga vesz gondjaira alá. De ezután alighanem befolyik a gyermeknap a Ligának talvalyi botrányos sorsjátéka még mindenkinek élénk emlékezetében van. Nagy garral hirdette akkor a Liga, vagy hirdették mások a Liga nevében, hogy minden sorsjegy tulajdonosa egyértékű arany vagy ezüst tárgyat fog nyerni. Özönével vették akkor az emberek a sorsjegyeket. Milliók folytak be e sorsjáték révén. Még a legkisebb faluba is eljutott a Liga sorsjegye, mert mindenki felült a nyereségre,

megtörtént a sorsolás. Szent István napján nincs annyi idegen a fővárosban, mint akkor volt. Feljöttek a nyereségyért. Szép kis nyeresemények is voltak azok. A legértékesebb nyereseménytárgy megért vagy harminc fillért. Az emberek káromkodtak, a Liga pedig a markába nevetett.

Igy dolgozik nálunk a jótékonyosság. Így utazik a jótékonyosság a hiányzó szegény emberek zsebére és így járja le magát szép lassan. Külföldön bizony nem tarthatna több gyermeknapot a Liga. Nálunk igen. Csakhogy az idek és a talvalyi gyermeknap közti különbség less. Ha nem másban, hát a bevételben. A század részét sem fogja a Liga bevenni annak, a mit talvaly bevett. Bár filléreket kérnek a Ligáék, az emberek mégis megfogják gondolni, hogy adakozzanak-e egy olyan egyesületnek, amelynek botrányos sorsjátéka még a gyomorukba van.

A Ligáék már megkezdték akciójukat. Nem kisebb ember, mint Rákossy Jenő ír az érdekében cikkeket a fővárosi lapokban. Szépen, lendületesen, szívhezszólóan ír es az újságírók atyamestere. És mégis... érezni, látni lehet, hogy az idek gyermeknap nagy kudarcra fog végződni!

us variatva caeten a rosszák kilincs és nyikorgva nyílik az ajtó.

Egy halvány, fakószínű, kiaszott asszony tímolyogva dül neki a falnak miután a látogatót beeresztette. Mig áll a lábán, reáket minden porcikája és lelkendezve, fáradtan a gyengeségtől kinal szeket az orvosnak.

— Hogy és miként érzí magát Sulyokné? szólítja meg az orvos.

— Közönséges orvos ur szives kérdését, egy kicsit jobban. A Kehe nem fojtogat annyira és ettem is már egy falatot.

A meglegegedés jótétvá érte csillogott bágyadt szeméből és halás mosolyt igyekezett erőltetni ajkára. N. ajasan, kedvesen mosolyogva az orvos kedvéért, de bizony ilyenkor még inkább eltorzul sovány, pergamenszerű arca. Valamikor menyecske korában szép, üde, téle idomu lehetett. A betegség elsorvasztotta, elcsufította. Alig hogy — azonban — néhány évet vártott a orvosnak, már azudál a fej-, kánrvik a szem-, foroz vele a viég. Az ághos tímolyog, neki támaszkodik, de ereje tovább nem bírja, zihálva, nyöszörgöve az ágyra vágódik. Pár mély sóhaj, egy csekélyke pihenés, aztan újra felemelked. S most mosolyogva szánakozva önmagán. Szegyenkezve mentegeti gyengeségét, a véletlen ajánlat.

A vánkások között elmetve valami mosolyos, nyöszörgő. Egy polyás kis caecsemő éretlen, apító hangja rezzen meg az anyát, figyelmeztetve, hogy gondoljon már ő rája is, mert hát szomjas is, éhes is. Igaza van. Az orvos je-

te meg nem ok arra, hogy vele ne tördőjenek, hogy róla az anyja megelégedezék. Ki is ássa azonnal a lágy vánkások közül. Felnyalabolja és szeretettel kelére szorítja. Lehuzza az inge azélet, arccal befelé fordítja a kis csemetét és a kis szájaiba gyömöszöli azt a lágy bimhót, melynek az a rendeltetése, hogy rajta átszűrődjék a gyermek szomjas szájaiba az éltető édes anyatej. És ime mohón neki fekszik, éhesen neki dül fejével. Csak szja, csak döfödi, gyurja kis kezével, szörnyen erőlködik, hogy szinte szuszogva belefarad. Nem fakad nyomán a tej bőszeges forrása. S az a kevés néhány csepp sem jó, amit belőle erőszakkal kiasjótól. Vizes, egésségtelen tapnevű az, bacilusokkal fertőzött. Egy gyilkos, veszedelmes betegség csirját szivja vele verése a gyermek: a sorsvezető tüdővész. Mérges iszik, megrezgel táplálkozik az az ártatlan poronty. Ugyan mit vétett?!

S mig egy falu a gyermeknapot — a gyermeknap megmögézi az anyatej, az alatt az anyát, a hepikás aranyaszivű anyát pedig gyorsan üli meg a szoptatás. Megöli majd idővel mind a kettőt, anyát is, gyermeket is.

Mérő sajnálkozással szemléli az orvos a jóságos, martírívű anyát. Ki szivesen élveszen mindent, aót a halált is édes gyermekéért. Feláldozza magát bár oktanuland, de meg nem vonná magzatától, melyet oly reményteljesen szive alatt hordott. — az emlőt, mig bírja. Hisz azért adódott az — gondolta — hogy a gyermek használja. élvesze.

Járna doktor egyet sóhaját, egyet nyel, hogy

„Rendelésszerűen készült”

átm. neti kabátok

felöltők

utcai ö tőnyök

elsőrangú kivitelben és jutányos áron kaphatók:

Deutsch F. Károly és Társa

férfiszabóknál

Budapest. VI., Ferenciek-tere 2.

UJDONSÁGOK

— Ostffy programbeszéd. A mult vasárnap élénk népforgalma már az idegen előtt is biztosította az azt a tényt, hogy városunkban nem mindennapi esemény fog történni.

A fővárosba érkező hosszú kocsisorok telve választópolgárokkal és a járás elnököseivel is mind Ostffy Lajos dr. függetlenségi és 48-as Kossuth-párti jelölt, mult vasárnap délután 3 órára hirdetett programbeszédére sereglettek össze. Már sokkal 3 óra előtt körülfonta a nagyszámu választópolgárság a gyűlés megtartására készített emelvényt, melyen Porkoláb Mihály, a függetlenségi 48-as Kossuth-párt elnöke megjelent és a választópolgároknak Ostffy Lajos dr. földbírtokos, vármegyei tb. főjegyzőt ajánlotta képviselőjelöltül, akinek említesére zúgó éljenzés hangzott fel a választók soraiól. Ének csillapította után a gyűlésre köztűtség hírtá meg a jelöltet, akit az elnök felkért programbeszédének megtartására. Midőn Ostffy az emelvényre lepett, harsogó éljenzés fogadta, minek közepette hozzáfogott programjának előadásába. A retorikailag is kiváló szónoki műben a jelölt kitérkedett az aktuális politika minden ágazataira, a nép és uralkodó közti viszonyra, a nép jogai és köteleességeihez mért általános választójogra, az önálló magyar jegybank mielőbbi felállítására, a kisgazdák érdekeit elsősorban felkaroló közgazdasági politikára, melynek révén az ipar és kereskedelem önmagától is fejlődik. A kulturális tennivalókról, egy középjellegű iskola felállításáról városunkban, ugyazintan aszkéségesnek tartotta új ipari vállalatok létesítését, mely sok munkásnak kenyeret adván, nem kénytelen a kivándorlásra. A katonai s egyébb kérdések és sorozásra váró lapok mind lekötötték a választók figyelmét. Utána Porkoláb dr. pártelnök és Tulok Benó beszédeivel a gyűlés fél 6-kor véget ért, mely után banketten üdvözölték a választók ékesasszony jelöltjüket.

magába fojtja ami szívét szorongatja, mert jobb ha nem mondja. Hej! bizony nem szép, ha az orvos érzélgős, az érzelmek tanácsalán rabaslazólgója, s nem bir parancsolni fájo szivének. Vajmi hamar meghasádná. A pap se tudna tometni, ha szivét óvatosan a sekrestyében nem felejténé. Bucsuztatója igen gyakran könnyekbe fulna.

De az orvos egy kis vártatva mégis csak nekibátorodik. Egyet ránt gallérján, mintha folytatná és szivét felvertetve, kemény dorgálás szavakra hangolva, elszántan rápirít az asszonyra. Bár nem szivesen teszi, de most így muszáj.

Hát nem megmondtam már kedvesem és még mindig predikáljam, hogy nem ilyen gyenge teremtenek való a szoptatás? Fogja rá üvegre a gyermeket.

— Szegyenlem. Nem paraszt kettőzt... a való masina... az. Az úrt gyermeketőlnek tímik be vele a száját a finnyás demák: ha dajkára nem futja. De mi haszna a ságnak, ha mégis csak én vallom a kárát. Ezért hát szót is fogadtam és követem orvos ur jó tanácsát. De hja! ha már a jó isten is elhagyja a szegény embert. A minap vettünk tenetet is, de nincsen benne köszönet. Tejtünk még sincs. Tekintsen csak ki az ablakon orvos ur. Lássá kérem, amott vássza a fogát a száraz fakérgen a mi kis tehenünk és legeli le róla azt a kis zöldseget, amint kiverte a sold moh. Sovány falat bizony, de mikor külsőb nem telik.

(Folyt. kov.)

A kiadatokos Országos Föld-
munkálatoknak Gyári Kirendelt-
sége révén, földművelésnek mar-
.800 koronától kezdve 4 1/2", és
örlesztéses kölcsönhöz jutnak.
Közvetési díj nem számítatik.
Drágább kölcsönök is egyen-
... konvertálódnak.

Építési iroda.

Tisztelettel van szerencsénk a m. t. építető közönség b. tudomá-
sára hozni, hogy Csejtdömölkon

építési irodát és vállalatot létesítettünk.

Kivállaljuk mindenem gazdasági épületek és bérházak tervezé-
sét a legkényesebb ízlésnek megfelelőleg a legmodernebb kivitelben;
ugyszintén ezekben természetben való kivételét, valamint körhemenccék
építését, csatornázásnak, utalakításnak és tartozási munkálatok elkészíté-
sét a legjutányosabb árban.

A készülő munkálatok szakember és pontos kiviteléért az épi-
téstet terén elöltött hosszas gyakorlatsnak kezeskednek, — egyedüli
tőbrevéknél oda fog irányulni, hogy a n. é. építető közönség l e g-
k e n y e s e b b igényeink is, megfelelőhessünk.

A m. t. építető közönség minden megismeréséért köszönettel.

kiváló tisztelettel

Horváth Testvérek

Csejtdömölki, Dömölki-utca.
Schleifer ház.

Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank r. t.

árnosztálya Csejtdömölki

a Magyar kir. államvasutak géppárának egy a
Ganz és Tea részv. társ. motorosztályának kerü-
leti képviselő és mintaraktára.

Fiktelokok: Múrdaszombaton, Sárváron, Vesz-
premben, Csornán, Dombóváron, Sopronban, és Zalakereszegen.

Ajánlja a legjobb és legújabb szerkesztett vetőgépeket, talajmivelő esz-
közöket, cséplő szerelményeket úgy motor, mint gőz és járgány hajtásra.
Állandó nagy raktár műtrágya, műtákarány, szék, ponyva, olaj, kenőcs,
kötélneműek és mindenféle gazdasági cikkekkel.

SZÓLÓOOLTIVANY ELADÁS

kiegészítés, olcsó, szép,
szőlő akaratlanul for-
uljon

ITVÉ M. KLOS

alkalmazatosan vezetett
ültetés telephöz 80-100-
fűz (Török-Álmagye)
szőlő szőlővany minőségű l.
remélt fűz, gyökere és szőlő

egyazonos fajok II. rend-
osztály legújabb
kaphatók
Szőlőművelés és rózsaszőlő-
művelés nagy választó

Faj az érlelésük kívánatra ingyen és bérmentve
A számos elismerő levél közül itten
Örök mel értesítem, hogy a kül-
oltyványok voltak, kivétel nélkül
mind szépen szakadtak a gyökereken fejlődésnek,
és meggyógyultak előgedve
... fogadja érte köszönetem

1909 július 1.
Lélek István
kís. járábíró

Gümőkór (tüdő)

köhögés, szárazköhögés, in-
fluenza és a légzőszervek bajainál
az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazva a

SIROLIN „Roche”-t.

SIROLIN „Roche”-t kelleme is és kiváló hatás folytán szívesen veszik
gyógyesertárakban eredeti SIROLIN „Roche” omagolást kapják és hat-
rosítottan utasítanak vissza minden pótkészítményt.

... edelmét D 57 kivánatra ingyen és bérmentve küld
F. Hoffmann-La Roche & Co. — Basel (Schweiz) Grenzach Baden

